



MÄÄRUS

EELNÕU
27.02.2024

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala vahendite arvelt toetuse andmise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse riigieelarveseaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse riigieelarves Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (edaspidi *ministeerium*) valitsemisalas sihtotstarbeliste toetuste andmiseks ettenähtud vahendite arvelt tegevustoetuse ja projektitoetuse (edaspidi koos *toetus*) andmise ja kasutamise tingimused ning kord järgmiste eesmärkide saavutamiseks:

- 1) „Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030“ (edaspidi *arengukava*) eesmärgid;
- 2) tasakaalustatud regionaalne areng;
- 3) ruumilise planeerimise kaudu säästlik maakasutus;
- 4) kvaliteetne elu- ja ehitatud keskkond;
- 5) kohalike omavalitsuste võimekuse tõstmine, et korraldada ja juhtida kohalikku elu.

(2) Määrust kohaldatakse üksnes nende riigieelarves Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas sihtotstarbeliste toetuste andmiseks ettenähtud vahendite kasutamisele, mis on määratud § 3 lõike 1 alusel toetuse andmiseks.

§ 2. Toetatav tegevus

(1) Tegevustoetusega toetab ministeerium taotleja tegevust ja arengut, eesmärgiga säilitada või tõsta toetuse saaja võimekust. Tegevustoetust antakse taotleja tegevuse ja arengu toetamiseks, kui see tegevus panustab § 1 lõikes 1 punktides 2–5 sätestatud vastutusala valdkondade eesmärkide saavutamisse.

(2) Tegevustoetusega põllumajanduse ja kalanduse valdkonnas toetab ministeerium üksnes Eesti põllu- ja maamajandussektori huvide esindamist üleeuroopalises põllumajandussektori esindusorganisatsioonis COPA-COGECA.

(3) Projektitoetusega toetab ministeerium kindla eesmärgi saavutamisele suunatud ajas ja ruumis piiritletud, ühekordset toetuse saaja elluviidavat tegevust või tegevuste kogumit. Projektitoetust antakse sellise tegevuse elluviimiseks, millega panustatakse § 1 lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamisse.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib määrata käskkirjaga prioriteetsed ministeeriumi, arengukava ja programmide eesmärgid või need arengukava tegevussuunad, millesse panustamiseks eelarveaastal tegevustoetust ja projektitoetust antakse.

§ 3. Eelarveaastal toetuse andmiseks ettenähtud vahendite kindlaksmääramine

(1) Valdkonna eest vastutav minister määrab käskkirjaga igaks eelarveaastaks toetuste andmiseks ettenähtud eelarvevahendid ning nende jaotuse toetuseliikide, ministeeriumi arengukava ja programmide eesmärkide või arengukava tegevussuundade või piirkonna kaupa või muul asjakohasel põhjendatud alusel.

(2) Toetuse taotlemise õigust ei teki, kui ministeeriumi eelarves puuduvad taotletavaks tegevuseks ettenähtud vabad eelarvevahendid või asjakohase abi andmist ei ole eelarveaastal lõike 1 alusel ette nähtud.

§ 4. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

Kui määruse alusel antav toetus on riigiabi või vähese tähtsusega abi, juhendatakse abi andmisel maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduses, kalandusturu korraldamise seaduses, konkurentsiseaduses ning Euroopa Liidu asjakohastes õigusaktides sätestatud riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmise tingimustest.

§ 5. Toetuse taotleja

(1) Taotlejaks võib olla kohaliku omavalitsuse üksus, mittetulundusühing, sihtasutus või muu ühing, kelle põhikirjaline tegevus on mõeldud avalike ja ühiskondlike huvide edendamiseks, ning mis on kooskõlas ministeeriumi eesmärkidega ja kui toetuse kasutamine panustab §-s 1 lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamisse.

(2) Taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotleja majandusaasta aruanded on esitatud tähtajaks avalikku registrisse või on nende mitteesitamine mõjuvalt põhjendatud;
- 2) taotlejaks ei ole füüsiline isik, erakond, äriühing ega ametiühing;
- 3) tal ei ole riiklikku maksuvõlga summas, mis ilma intressita on 100 eurot või sellest suurem, või on riikliku maksuvõla tasumine ajatatud;
- 4) ta on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tagasi maksnud või tasunud toetuse tagasimaksmise ajatamise käigus tekkinud tagasimaksed ettenähtud summas;
- 5) tema suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist ja talle ei ole pankrotiseaduse kohaselt nimetatud ajutist pankrotihaldurit ning tal ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust;
- 6) taotleja on nõuetekohaselt täitnud ministeeriumiga varem sõlmitud riigieelarvelise toetuse lepingu või otsuse tingimusi.

(3) Paragrahvi 2 lõikes 2 sätestatud põllumajandussektori esindusorganisatsiooni COPA-COGECA tegevustoetust võib taotleda mittetulundusühing, kelle tegevuse korraldus ja rahastatus võimaldavad tal esindada Eesti põllu- ja maamajandussektori huve üleeuroopalises põllumajandussektori esindusorganisatsioonis:

- 1) kelle liikmeteks on põllumajandustootjaid, põllumajandussaaduste töötlejaid, metsa- ja maamajandusettevõtjaid ühendavad ühingud ning
- 2) kelle põhikirjaline tegevus on suunatud põllu- ja maamajandussektori edendamisele, soodsa

ettevõtluskeskkonna kujundamisele ning ühistegevuse arendamisele.

(4) Paragrahvi 2 lõikes 3 sätestatud projektitoetust tegevuse elluviimiseks, mis panustab § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud arengukava eesmärkide saavutamisse, võib taotleda mittetulundusühing, kelle põhikirjaline tegevus on suunatud põllumajandus-, maamajandus- või kalandussektori või maaelu tasakaalustatud arengu või toidutootmise või toidukultuuri edendamisele või ühistegevuse arendamisele.

(5) Taotleja võib tegevuse elluviimisse kaasata partneri avalikust või era- ja mittetulundussektorist.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib § 2 lõikes 4 nimetatud käskkirjas otsustada selle ministeeriumi, programmi või arengukava eesmärgi või arengukava tegevussuuna või muu asjakohase aluse, mille puhul võivad toetuse taotluse esitada üksnes kaks või enam taotlejat ühiselt.

§ 6. Toetatava tegevuse kulude abikõlblikkus

(1) Kulu, mille hüvitamiseks toetust antakse, peab olema mõistlik, selgelt kirjeldatud, majanduslikult otstarbekas ja toetuse eesmärgi saavutamiseks vajalik. Taotleja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

(2) Riigiabina antava toetuse puhul ei või toetatava tegevuse elluviimist alustada varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.

(3) Mitteabikõlblikud kulud on:

- 1) sularahas tehtud kulutus;
- 2) teenustasu pangatoimingu eest, samuti finantstehingute võlaintressikulud ning valuuta komisjonitasud ja kahjud;
- 3) erisoodustusmaks;
- 4) vara amortisatsioonikulu;
- 5) viivis, trahv ja muu rahaline karistus, samuti kohtukulu ja riigilõiv;
- 6) maa ja kinnisvara soetamise kulu;
- 7) kulu, mille kohta on taotleja saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest, või muud tagastamatut abi;
- 8) käibemaks juhul, kui taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist käibemaksuseaduse alusel;
- 9) toetuse saajaga seotud isikute huvide konflikti olukorras tehtud kulud, sealhulgas tehingud juhatuse liikmele kuuluva äriühinguga;
- 10) organisatsiooni juhtimiskulu, välja arvatud toetatava tegevuse või projektiga seotud töötasud;
- 11) toetuse reserveerimine ootamatute kulude katteks;
- 12) kulu, mis on sisuliselt ja majanduslikult ebaotstarbekas või mis ei ole vajalik tegevuse elluviimiseks.

§ 7. Toetuse suurus

Valdkonna eest vastutav minister võib määrata käskkirjaga eelarveaastal ühe toetuse taotluse kohta antava toetuse maksimaalse suuruse, sealhulgas ministeeriumi, arengukava ja programmide eesmärkide kaupa.

§ 8. Taotluse esitamine ja taotluse esitamise tähtaeg

(1) Ministeerium teatab oma veebilehel taotluse esitamise tähtaja ning prioriteetsed eesmärgid, mille saavutamiseks ning tegevussuunad, millesse panustamiseks toetuse taotlusi oodatakse.

(2) Toetuse saamiseks esitab taotleja ministeeriumile selleks ettenähtud tähtajal kirjaliku taotluse. Taotluse vorm avaldatakse ministeeriumi veebilehel.

(3) Toetuse taotlejad võivad toetuse saamiseks esitada ühise taotluse.

§ 9. Nõuded taotlusele

(1) Toetuse saamiseks esitatav taotlus peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- 1) haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud andmed, registrikood, arveldusarve number ning esindusõigusliku isiku nimi ja allkiri;
- 2) kavandatava tegevuse või projekti eesmärk, selle üksikasjalik kirjeldus ning elluviimise algus- ja lõpptähtpäev, vajaduse korral ka täpsem ajakava;
- 3) oodatava tulemuse kirjeldus ja toetuse elluviimisega kaasnev mõju;
- 4) kavandatava tegevuse või projekti kogumaksumus ja taotletava toetuse suurus;
- 5) tegevuse või projekti elluviimiseks ning tulemuse saavutamiseks vajalike kulude, mis on ühtlasi põhjendatud ja mõistlikud, eelarve kululiikide kaupa;
- 6) kinnitus maksuvõla puudumise kohta;
- 7) andmed kaastatud partnerite ja nende panuse kohta.

(2) Paragrahvi 2 lõikes 2 sätestatud põllumajandussektori esindusorganisatsiooni COPA-COGECA tegevustoetuse taotleja esitab taotluses lisaks andmed selle kohta, kui suurt osa põllu- ja maamajandussektorist taotleja otseselt või kaudselt esindab, samuti selle kohta, milline on tema kogemus sektori huvide esindamisel üleeuroopalises põllumajandussektori esindusorganisatsioonis COPA-COGECA.

(3) Kui taotletav toetus on väheste tähtsusega abi või riigiabi, esitab taotleja lisaks järgmise teabe:

- 1) teabe selle kohta, kas taotleja on autonoomne ettevõtja, partnerettevõtja või seotud ettevõtja;
- 2) teabe taotleja kontserni liikmete ja taotleja üle lepingu või muul alusel valitsevat mõju omava ettevõtja kohta.

§ 10. Taotleja ja taotluse nõuetelevastavus ning taotluse hindamine

(1) Taotluse menetlemise korral hinnatakse esmalt taotleja ja taotluse nõuetelevastavust ning seejärel taotluse sisulist põhjendatust.

(2) Ministeerium vaatab taotluse läbi ning kontrollib selle tähtaegset esitamist, taotluse esitamisel nõutavate dokumentide olemasolu, taotluses esitatud andmete õigsust ja taotleja vastavust toetuse saamiseks esitatud nõuetele. Taotluse või taotleja mittevastavaks tunnistamise korral taotlus edasisele hindamisele ei kuulu.

(3) Kui taotluses esineb puudusi või seal esitatud asjaolud ja põhjendused ei ole piisavad, antakse taotlejale puuduste kõrvaldamiseks aega vähemalt viis tööpäeva. Kui taotleja ei kõrvalda puudusi etteantud tähtpäevaks, võib taotluse jätta sisuliselt hindamata ja selle taotlejale tagastada.

(4) Ministeerium hindab nõuetekohase taotluse vastavust käesoleva määruse tingimustele, eelkõige §-s 2 sätestatud toetatava tegevuse ja §-s 5 sätestatud abikõlblikkuse tingimustele, ning

moodustab hindamise tulemusel taotluste paremusjärjestuse.

(5) Taotluse hindamisel eelistatakse sellist taotlust, mille kaudu panustatakse kavandatud tegevuste elluviimise abil paremini §-s 1 sätestatud programmide või ministeeriumi eesmärkide ning § 2 lõigetes 1 ja 2 loetletud tegevuste eesmärkide saavutamisse, ning mille elluviimise tulemusena need eesmärgid suurema tõenäosusega saavutatakse.

(6) Paragrahvi 2 lõikes 2 sätestatud põllumajandussektori esindusorganisatsiooni COPA-COGECA tegevustoetuse taotluste hindamisel eelistatakse sellise mittetulundusühingu taotlust, kes esindab otseselt või kaudselt suuremat osa põllu- ja maamajandussektorist ning kellel on suurem kogemus sektori huvide esindamisel üleeuroopalises põllumajandussektori esindusorganisatsioonis COPA-COGECA.

(7) Taotluste hindamiseks võib moodustada hindamiskomisjoni, mis koosneb vähemalt kolmest sellisest liikmest, kellel on head teadmised strateegilistest dokumentidest või ministeeriumi konkreetse valdkonna eesmärkidest.

§ 11. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Nõuetekohased toetuse taotlused rahuldatakse eelarve piires paremusjärjestuse alusel.

(2) Taotluse rahuldamise otsusega määratakse need isikud, kellega alustatakse läbirääkimisi toetusraha kasutamise lepingu sõlmimiseks.

(3) Kui taotluse nõuetekohasuse kontrollimise käigus tehakse kindlaks, et taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta vähemalt ühele toetuse saamiseks esitatud nõudele või taotluse rahuldamiseks puuduvad § 3 lõikes 2 nimetatud eelarvevahendid, jäetakse taotlus rahuldamata.

(4) Kui hindamistulemuste alusel välja valitud taotlust ei ole võimalik täies ulatuses rahuldada, sest taotletava toetuse suurus ületab selleks taotlusvooruks või § 2 lõike 3 kohaselt kehtestatud prioriteetse eesmärgi saavutamiseks või tegevussuunda panustamiseks ettenähtud vahendite või § 3 lõikes 1 nimetatud eelarvevahendite jääki, võib toetuse summat vähendada tingimusel, et saavutatakse tegevuse eesmärgid. Kui taotleja ei ole nõus toetuse summa vähendamisega, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.

(5) Kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud, võib taotleja nõusolekul teha taotluse osalise rahuldamise otsuse. Kui taotleja ei ole nõus taotluse osalise rahuldamisega, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.

(6) Valdkonna eest vastutav minister teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse hiljemalt kahe kuu jooksul alates selle esitamisest või voorulise taotlemise korral esitamise tähtpäevast. Tähtaega võib pikendada kuni 30 tööpäeva, teavitades sellest taotlejat.

§ 12. Toetusraha kasutamine

(1) Toetusraha kasutamise täpsemad tingimused lepatakse kokku toetusraha kasutamise lepingus, mille sõlmivad ministeerium ja toetuse saaja 20 tööpäeva jooksul arvates taotluse rahuldamise või osalise rahuldamise otsuse tegemisest.

(2) Ministeerium ja toetuse saaja lepivad kokku vähemalt järgmises:

- 1) toetuse kasutamise eesmärk;
- 2) tegevuse elluviimise tingimused ja tähtaeg;

- 3) toetuse maksmise tingimused ja kord;
- 4) toetuse kasutamise aruande esitamise kord ja vastutus lepingu rikkumise eest;
- 5) toetuse mittesihipärase kasutamise korral selle tagasimaksmise tingimused ja kord;
- 6) kasutamata jäänud toetuse osa tagastamise tingimused ja kord.

(3) Kui toetus on vähese tähtsusega abi või riigiabi, selgitab ministeerium välja selle riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse kandmise vajaduse. Kui toetuse kandmine riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse on vajalik, korraldab ministeerium registrisse kandmise.

(4) Toetuse saaja peab tagastama ministeeriumile lepingus sätestatud toetuse kasutamise perioodil kasutamata jäänud projektitoetuse osa kümne tööpäeva jooksul arvates lepingu lõppemisest. Kui projektitoetusest jääb kasutamata vähem kui 100 eurot, ei pea kasutamata jäävat osa tagastama.

(5) Kui toetusraha kasutamise lepingut ei sõlmita toetuse saajast tingitud põhjustel lõikes 1 sätestatud tähtjaks, loetakse toetuse saaja tegevuse elluviimisest loobunuks ja oma taotluse tagasi võtnuks.

(6) Kui toetuse saaja loobub tegevuse elluviimisest, võib ministeerium ettenähtud eelarvevahendite piires rahuldada järgmise toetuse saaja taotluse taotluste paremusjärjestuse alusel.

§ 13. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

Toetuse mittenõuetekohase kasutamise või lepingu rikkumise korral on ministeeriumil õigus tunnistada taotluse rahuldamise otsus osaliselt või täielikult kehtetuks ja nõuda toetuse tagastamist ulatuses, millises raha ei kasutatud vastavalt määruse või lepingu tingimustele. Toetuse tagasinõudmine toimub vastavalt haldusmenetluse seaduses ja toetusraha kasutamise lepingus sätestatule.

§ 14. Määruse kehtetuks tunnistamine

Maaeluministri 19. jaanuari 2021. a määrus nr 10 „Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala vahendite arvelt toetuste andmise tingimused ja kord“ tunnistatakse kehtetuks.

(allkirjastatud digitaalselt)
Madis Kallas
Regionaalminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Gorban
Kantsler